

PRIMLJENO: 25. 06 20 24 GOD.	
KLASIFIKACIONI BROJ: 19-1/24-2	
VEZA:	
EPA: 276 XXVIII	SKRAĆENICA:
PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE
n/r Predsjedniku Andriji Mandiću

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore, **podnosim Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu** ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19 od 30.12.2019, 008/21 od 26.01.2021, 059/21 od 04.06.2021, 068/21 od 23.06.2021, 145/21 od 31.12.2021) **radi stavljanja u skupštinsku proceduru.**

U Podgorici, 25. 06. 2024. godine.

Podnosilac

Poslanica Slađana Kaluđerović

Slađana Kaluđerović

Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu

Član 1

Član 127 stav 2 mijenja se i glasi:

“(1) Prvi dio roditeljskog odsustva se može koristiti nakon isteka perioda iz člana 126 stav 1 ovog zakona, u trajanju do 365 dana od dana rođenja djeteta, a nakon toga se dani ovog odsustva, u trajanju od 180 dana, mogu koristiti u cjelini ili u djelovima, do navršene pete godine života djeteta. Ukoliko roditelj koristi odsustvo u djelovima, može ga koristiti najviše dva puta godišnje, svaki put u trajanju od najmanje 20 dana.”

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu Crne Gore”.

OBRAZLOŽENJE

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJA ZAKONA

Zakon o radu ("Službeni list Crne Gore", br. 074/19 od 30.12.2019, 008/21 od 26.01.2021, 059/21 od 04.06.2021, 068/21 od 23.06.2021, 145/21 od 31.12.2021) donijela je Skupština Crne Gore 23. decembra 2019. godine, i isti je u primjeni počev od 07. januara 2020. godine.

Predloženom izmjenom produžava se maksimalno trajanje roditeljskog odsustva za 6 mjeseci i omogućava se roditeljima fleksibilnije korišćenje istog, radi brige o maloljetnom djetetu. Prvi dio roditeljskog odsustva je već predviđen postojećim zakonom i koristi se odmah nakon isteka porodiljskog odsustva, do navršene prve godine života djeteta, a ovom izmjenom se uvodi i drugi dio roditeljskog odsustva u trajanju od 180 dana, pri čemu se roditeljima ostavlja mogućnost da ga koriste, iz jednog ili više djelova (najviše dva puta godišnje u trajanju od 20 uzastopnih dana), do dana kada dijete navrší pet godina.

Ova mjera ima za cilj da podstakne porodični život i rađanje i pruži priliku roditeljima da bolje i potpunije učestvuju u njezi djeteta i zadovoljavanju njegovih potreba u prvim mjesecima i godinama života.

Evropski parlament i Savjet su dana 20. 06. 2019. godine usvojili Direktivu EU 2019/1158 o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružalaca njege, kojom se utvrđuje minimum standarda namijenjenih ostvarenju ravnopravnosti muškaraca i žena u pogledu njihovih mogućnosti na tržištu rada, te lakšem usklađivanju poslovnog i porodičnog života. U tu svrhu Direktiva predviđa roditeljsko odsustvo, te fleksibilne uslove za roditelje i pružaoce njege, dok ono ne navrší određene godine života.

Nadalje, ukazujem da je u pojedinim zemljama EU određeno maksimalno trajanje roditeljskog odsustva do navršene druge godine (Austrija, Bugarska, Rumunija), odnosno do navršene treće godine života djeteta (Češka, Estonija, Litvanija, Slovačka).

Ostim toga, valja istaći da se u Hrvatskoj, nakon obaveznog porodiljskog odsustva (koje traje do navršanih 6 mjeseci života djeteta), može koristiti roditeljsko odsustvo koje traje 8 mjeseci (za prvo i drugo rođeno dijete), odnosno 30 mjeseci (za rođene blizance, treće i svako sledeće dijete) i ono se može koristiti do navršene osme godine života djeteta, dok se u Letoniji roditeljsko odsustvo odobrava u trajanju do 18 mjeseci i može se koristiti do dana kada dijete navrší osam godina života. Roditeljsko odsustvo se u Austiji odobrava do navršene sedme godine

života djeteta, u Grčkoj, Holandiji, Kipru i Španiji do osme, u Danskoj do devete, u Malti do desete, a u Belgiji, Irskoj i Italiji do navršene dvanaeste godine života djeteta.

U pojedinim državama EU, dio roditeljskog odsustva se primjenjuje i kroz korišćenje jednog slobodnog dana sedmično (Belgija) ili kroz skraćeno radno vrijeme (Danska, Francuska, Grčka, Njemačka, Poljska, Portugal, Španija), dok ono ne navršši određene godine života.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Direktiva EU 2019/1158 o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i pružalaca njege predviđa da svako zaposleno lice ima individualno pravo na roditeljsko odsustvo koje se može iskoristiti prije nego što dijete navršši određene godine života, što pojedinačno utvrđuje država članica u nacionalnom zakonodavstvu.

IV PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.